

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Sedmíkovou ve věci žalobkyně **J. Z.**, trvale bytem Jedlá 30, 584 01 Ledeč nad Sázavou proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Křížová 25, Praha 5, o starobní důchod, o žalobě žalobkyně do rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 27. 12. 2010 č. j. „x“, t a k t o :

I. Žaloba s e z a m í t á .

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Předmětem žaloby učinila žalobkyně rozhodnutí správního orgánu (žalované) označené ve výroku. Uvedeným rozhodnutím zamítla žalovaná námitky žalobkyně a potvrdila správnost rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č. j. „x“ ze dne 12. 7. 2010. Ta rozhodla, že podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. b) zák.č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších právních předpisů (dále jen ZDP) a s přihlédnutím k Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 a k Nařízení Rady (EHS) č. 574/72 a počínaje dnem 1. 5. 2010 i s přihlédnutím k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 a k Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 se od 22. 1. 2000 zvyšuje žalobkyni její starobní důchod na částku 2.636,- Kč. Rozhodnutí vydala k žádosti žalobkyně podané dne 16. 6. 2010, ve které žalobkyně uplatnila požadavek na dodatečný zápočet doby studia 9. třídy základní školy.

Žalovaná její žádosti na dopočet doby od 1. 9. 1960 do 31. 8. 1961 vyhověla a v souvislosti s tím provedla nový výpočet důchodu. Vysvětlila, že výše důchodu se skládá ze základní výměry a procentní výměry. Plná výše základní výměry činí 1.310,-Kč měsíčně, plná výše procentní výměry se stanoví procentní sazbou z výpočtového základu (VZP), který činil 3.294,-Kč. Jeho výše odpovídá osobnímu vyměřovacímu základu 3.294,-Kč za roky 1986-1999. Ke dni vzniku nároku na důchod činila procentní výměra za 32 roků pojištění 48% VPZ, tedy 1.582,-Kč měsíčně. Snížení procentní výměry za 1096 dnů v období od přiznání důchodu do dosažení důchodového věku o 7,8% VPZ činilo 256,-Kč měsíčně. Takto vypočtená výše procentní výměry činila 1.326,-Kč měsíčně a spolu se základní výměrou činila 2.636,-Kč měsíčně.

Ke dni 1. 5. 2004 provedla ČSSZ s ohledem na článek 46 Nařízení č. 1408/71 srovnání výše důchodu, která účastníku řízení náleží podle čl. 46 odst. 2 Nařízení č. 1408/71 s přihlédnutím k dobám pojištění získaným v jiných členských státech (tzv. dílčí důchod), s výší důchodu podle čl. 46 odst. 1 Nařízení č. 1408/71, která by náležela pouze na základě českých dob pojištění bez přihlédnutí k dobám pojištění získaným v jiných členských státech (plný důchod).

Výše takto vypočteného důchodu (plného), která náleží pouze na základě českých dob pojištění bez přihlédnutí k dobám pojištění získaným v jiných členských státech činí k 1. 5. 2004 částku 2.913,-Kč. Výše dílčího důchodu, která odpovídá poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané v České republice a v ostatních členských státech činí 2.230,-Kč měsíčně (základní výměra 928,-Kč měsíčně a procentní výměra 1.302,-Kč měsíčně). Jelikož takto vypočtená výše důchodu je nižší, než-li činí výše plného důchodu, žalobkyni tak od 1. 5. 2004 nadále náleží plný starobní důchod v částce 2.913,-Kč měsíčně. V souladu s čl. 94 odst. 1 Nařízení č. 987/2009 provedla žalovaná k 1. 5. 2010 (ke dni vstupu platnosti prováděcího nařízení) výpočet starobního důchodu, který by žalobkyni náležel podle čl. 52 odst. 1 Nařízení č. 883/2004. Výše tohoto důchodu by činila 4.168,-Kč měsíčně, a proto žalobkyni od uvedeného data náleží v této výši. K rozhodnutí žalovaná připojila v oznámení o výplatě důchodu informaci o výši nedoplatku za dobu od 1. 1. 2006 do 5. 8. 2010 (podle čl. II. zák.č. 306/2008 Sb., náleží doplatek důchodu za dobu před 1. lednem 2009 v rozsahu tří let) ve výši 3.593,-Kč, který bude deponován do rozhodnutí soudu.

V námitkách sepsaných dne 19. 8. 2010 žalobkyně spороvala správnost zápočtu pojistných let, když poukázala, že na osobním listě důchodového pojištění č. 2 ze dne 23. 6. 2010 je uveden počet 32 let a 101 dnů, zatímco na osobním listě důchodového pojištění č. 3 ze dne 23. 6. 2010 je uveden počet 36 let a 182 dnů. Výpočet důchodu by tak měl vycházet z doby 36 let a 182 dnů. Dále namítla, že pro výpočet důchodu s ní nebyly sepsány a řádně vyplněny příslušné formuláře E 202 a E 207, když žalovaná disponuje toliko formulářem E 205 vystaveným německou stranou. Na rozhodnutí rovněž postrádá řádný podpis pracovníků žalované. Konečně upozornila, že doplatek důchodu v částce 3.953,-Kč jí nebyl doručen a z rozhodnutí nevyplývá, u kterého soudu a v jaké věci je deponován.

K námitkám žalobkyně vydala žalovaná dne 27. 12. 2010 rozhodnutí o námitkách, které následně žalobkyně napadla žalobou u správního soudu a je předmětem tohoto konkrétního řízení. Krajský soud doplňuje, že podle obsahu správního (dávkového) spisu žalované byl žalobkyni rozhodnutím ze dne 28. 3. 2000 přiznán od 22. 1. 2000 starobní důchod podle ust. § 31 zák.č. 155/1995 Sb., ve znění platném v době vydání rozhodnutí.

V označeném rozhodnutí o námitkách (ze dne 27. 12. 2010) žalovaná předně připomněla následující princip: jsou-li podle právních předpisů České republiky splněny podmínky nároku na důchod i bez přihlédnutí k dobám pojištění získaným podle právních předpisů jiných členských států EU, EHP (Norsko, Lichtenštejnsko, Island) nebo Švýcarska, dále jen členské státy, stanoví se ve smyslu čl. 46 odst. 1 Nařízení č. 1408/71 výše důchodu jednak výlučně na základě dob pojištění získaných podle právních předpisů České republiky, tzv. plný důchod a jednak podle pravidel stanovených podle čl. 46 odst. 2 Nařízení 1408/71, tzv. dílčí důchod. Podle čl. 46 odst. 3 téhož nařízení bude mít oprávněná osoba nárok na vyšší z těchto částek. Žalovaná konstatovala, že „ve spisové evidenci“ (dávkovém spise) žalobkyně lze zjistit, že byly provedeny oba výpočty a zjištěno, že částka tzv. plného důchodu je vyšší nežli částka tzv. dílčího důchodu, a proto jí byl přiznán tzv. plný důchod.

Dále žalovaná věnovala pozornost způsobu výpočtu výše obou shora uvedených typů důchodů.

K výpočtu tzv. plného důchodu odkázala na § 33 odst. 1 a § 33 odst. 2 ZDP, ve znění účinném do 30. 6. 2001, podle kterého byla stanovena plná i procentní výměra důchodu. Žalobkyně získala do dne vzniku nároku na důchod celých 32 roků pojištění, po snížení náhradní doby pojištění činí podle § 34 odst. 1 ZDP, ve znění účinném do 30. 6. 2001, výše procentní výměry do vzniku nároku 48% výpočtového základu měsíčně. Dále žalovaná popsala způsob výpočtu s odkazem na § 15, §16, § 17 odst. 1 a § 18 ZDP, ve znění účinném do 30. 6. 2000 s tím, že osobní vyměřovací základ žalobkyně byl stanoven částkou 3.294,-Kč.

Osobní vyměřovací základ určila žalovaná v souladu s § 16 ZDP ve znění účinném do 30. 6. 2000, jako měsíční průměr úhrnu ročních vyměřovacích základů žalobkyně za rozhodné období, kterým je v případě žalobkyně období let 1986 – 1999, tj. 30 kalendářních roků bezprostředně předcházejících roku přiznání důchodu bez zahrnutí let před rokem 1986 (§ 18 ZDP, ve znění účinném do 30. 6. 2000). Roční vyměřovací základy byly stanoveny jako součiny úhrnu vyměřovacích základů žalobkyně za jednotlivé kalendářní roky v rozhodném období a koeficientů nárůstu všeobecného vyměřovacího základu podle § 17 odst. 1 ZDP, ve znění účinném do 30. 6. 2000. Výpočtové údaje jsou uvedeny v osobním listu důchodového pojištění a činí součást správního spisu. Tímto postupem zjištěný osobní vyměřovací základ žalobkyně činil 3.294,-Kč. Výpočtový základ je pak osobní vyměřovací základ žalobkyně ve smyslu § 15 ZDP, ve znění účinném do 30. 6. 2000. Procentní výměra byla vypočtena jako 48% z částky 3.294,-Kč po odečtení 7,8% za 1096 dnů chybějících žalobkyni do dosažení důchodového věku (ke dni 22. 1. 2003) a činila

1.326,-Kč. Celková výše tzv. plného starobního důchodu byla stanovena jako součet základní (1.310,-Kč měsíčně) a procentní (1.326,-Kč měsíčně) výměry, činila 2.636,-Kč a byla v průběhu let od doby přiznání starobního důchodu valorizována vládními nařízeními.

Při výpočtu tzv. dílčího důchodu podle čl. 46 odst. 2 Nařízení 1408/71 žalovaná započítala dobu pojištění v českém důchodovém pojištění v rozsahu 9428 dnů a v německém důchodovém pojištění 3894 dnů, celkem 13 322 dnů, což činí 36 roků a 182 dnů. Opět odkázala na § 33 odst. 1 a odst. 2 a § 34 odst. 1 ZDP ve znění účinném do 30. 6. 2001. Konstatovala, že žalobkyně získala do dne vzniku nároku 36 celých roků pojištění (po snížení náhradní doby pojištění), výše procentní výměry proto do dne vzniku nároku činí 54% výpočtového základu měsíčně. Při stanovení osobního vyměřovacího základu postupovala shodně s tím, jak bylo zachyceno v předchozím odstavci.

Procentní výměra byla vypočtena jako 54% z částky 3.294,-Kč po odečtení 7,8% za 1096 dnů chybějících žalobkyni do dosažení důchodového věku (ke dni 22. 1. 2003) a činila 1.523,-Kč. Podle čl. 46 odst. 2 Nařízení 1408/71 se základní a procentní výměra důchodu stanoví v částce odpovídající poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů k celkové době pojištění získané v České republice a v ostatních členských státech. Koeficient dílčení, který činí 0,707701, je stanoven na základě poměru doby českého a německého pojištění. Konečná výše tzv. dílčího důchodu ve výši 2.006,-Kč byla vypočtena jako součet základní a procentní výměry upravených koeficientem dílčení.

Porovnáním obou výpočtů je zřejmé, že tzv. plný důchod je vyšší nežli tzv. důchod dílčí, a proto byl v souladu s principy čl. 46 odst. 1 a 3 Nařízení č. 1408/71 přiznán žalobkyni důchod vyšší.

Žalovaná dále upozornila, že rozhodnutí ze dne 12. 7. 2010, které je součástí spisové dokumentace, obsahuje veškeré náležitosti kladené na správní rozhodnutí. Upřesnila, že částka 3.593,-Kč vyčíslená jako doplatek byla deponována v souvislosti s výkonem rozhodnutí prodejem movitých věcí žalobkyně nařízeným usnesením Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 28. 1. 2010 č. j. 26 E 67/2010-9 a týká se přeplatku na dávce důchodového pojištění.

Žalobkyně se neztotožnila ani s výsledkem rozhodnutí o námitkách a v následně podané žalobě vyslovila pochybnosti o jeho správnosti. Připustila, že žalovaná provedla skutečně dva výpočty důchodu, kdy ovšem vycházela z rozhodného období (počínaje) rokem 1986, tedy podle zákona vnitrostátního. Vycházela přitom ze stejného výpočtového základu 3.294,-Kč, ke kterému došlo na základě zhodnocení toliko českých dob pojištění. Žalobkyně upozornila na čl. 46 Nařízení č. 1408/71, ve kterém je uveden postup, kterým se mají řídit členské státy při výpočtech sociálních dávek občanů, kteří jsou pojištěni ve dvou a více státech EU. Čl. 46 odst. 2 písm. a Nařízení 1408/71 uvádí postup pro určení teoretické výše dávky, na kterou by měla osoba nárok, jestliže by celou dobu pojištění, získanou v

různých členských státech, splnila pouze v jednom příslušném členském státě. To dle žalobkyně znamená, že je nutno zohlednit všechny pojistné doby žadatele nejen pro nárok na důchod, ale i pro výpočet výše důchodu. Výše dílčího důchodu vychází tudíž z výše teoretické, zahrnující veškerou pojistnou dobu žadatele, tzn. dle přesvědčení žalobkyně i dobu před rokem 1986, pokud v této době pojištění probíhalo a bylo doloženo na formuláři E 205. Namítla, že žalovaná při výpočtu výše důchodu vycházela z rozhodného období 1986 – 1999, tzn. zohlednila žalobkyni toliko 14 let z českého pojištění z celkových 36 let doby pojištění získané na území obou členských států. Vyslovila přesvědčení, že je nutné vycházet při výpočtu z teoretické výše dávky, nikoliv z výpočtového základu zahrnujícího pouze dávky z české doby pojištění. Žalovaná svým postupem nenaplnila požadavky Nařízení č. 1408/71, konkrétně čl. 46 odst. 2 písm. a) a písm. b), neboť tyto předpisy jsou nadřazeny zákonům vnitrostátním. Požadovala proto rozhodnutí žalované zrušit s tím, že jí bude uloženo provést výpočet v souladu s uvedeným Nařízením a příslušnými směrnicemi.

Ve vyjádření ze dne 25. 3. 2011 reagovala žalovaná na námitky uvedené v žalobě. Nejprve popsala obsah rozhodnutí a dále zcela přesně ocitovala obsah žaloby tak, jak byl zachycen v předchozím odstavci. Konstatovala, že žalobkyně vyjádřila nesouhlas v zásadě ve dvou žalobních bodech. První námitka sledovala pochybení žalované, kterého se měla dle přesvědčení žalobkyně dopustit tím, že jí nebyly k vyplnění předloženy formuláře E 202 a E 207. Druhým žalobním bodem pak bylo žalované vytýkáno nesplnění požadavků obsažených v čl. 46 odst. 2 písm. a) a písm. b) Nařízení č. 1408/71.

K první námitce objasnila, že účelem e-formulářů je získat stěžejní informace o pojištěné osobě, která se svých nároků domáhá z více členských států současně. Nevýplnění e-formulářů nepovažovala žalovaná za pochybení, které by se mohlo odrazit na správnosti jejího rozhodovacího postupu. Formulář E 202 se nazývá „posouzení žádosti o starobní důchod“, formulář E 207 je jeho přílohou a jedná se o formuláře, které se vyplňují při žádosti o starobní důchod. Připomněla, že žalobkyně je poživatelkou starobního důchodu a napadeným rozhodnutím byla k jejímu požadavku postupem dle § 56 odst. 1 písm. b) ZDP, v platném znění, dodatečně zhodnocena doba pojištění získaná podle českých právních předpisů (doba deváté třídy základní školy). Námitka je proto v tomto případě irelevantní.

Nedůvodnost druhé námitky žalovaná obhajovala odkazem na podrobné odůvodnění napadeného rozhodnutí, ve kterém se snažila žalobkyni naopak objasnit, že postup jí zvolený je zcela v souladu s čl. 46 odst. 2 Nařízení č. 1408/71. Zopakovala, že výpočet důchodu provedla jednak pouze s přihlédnutím k vnitrostátním dobám pojištění a posléze i s přihlédnutím k dobám pojištění získaným ve členském státě a potvrzeným německým nositelem pojištění. Zdůraznila, že následný samotný výpočet důchodu se již řídil toliko vnitrostátními předpisy, neboť jak již žalovaná uvedla, účelem koordinačních předpisů není harmonizovat, ale pouze koordinovat. Celý proces výpočtu lze vysledovat z odůvodnění napadeného rozhodnutí. Proto trvala na jeho správnosti a navrhla zamítnutí žaloby.

Dle ust. § 75 odst. 1 zák.č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.) při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Skutkový stav daného případu zachytil krajský soud již ve shora uvedené části odůvodnění tak, jak vyplynul z rozhodnutí žalované a korespondoval obsahu správního spisu.

Krajský soud o žalobě rozhodoval v souladu s ust. § 75 odst. 2 s.ř.s. přičemž vycházel jak z obsahu správního (dávkového) spisu žalované, tak z obsahu žalobních bodů, které v průběhu jednání soudu žalobkyně rozvedla podrobněji. Trvala na svém stanovisku, že výše důchodu je nízká a žalovaná nepostupovala v souladu s čl. 46 Nařízení č. 1408/71. Pochybení žalované spatřovala v tom, že při výpočtu důchodu vychází pouze z rozhodného období počínaje rokem 1986 a to podle ZDP. Namítla, že výpočet důchodu dle směrnic a nařízení je tzv. výpočet teoretické výše důchodu a s odkazem na čl. 52 odst. 1 písm. i) Nařízení 883/2004 je dle přesvědčení žalobkyně nutno postupovat tak, že je potřebí vycházet z celkového pojišťovacího období a je nutné přihlídnout ke všem dobám pojištění (zaměstnání) získaných ve všech státech EU a to nejen pro nárok na samotný důchod, ale rovněž tak i pro výpočet výše samotného důchodu.

Připustila, že sice doby získané v obou státech sčítá, ale nevypočítává z nich již výši důchodu. Poukázala na čl. 43 odst. 3 Nařízení 987/2009, podle kterého má být za zahraniční doby dosazena tzv. fiktivní částka a teprve poté může následovat dílčení. Žalovaná sice započítává veškeré doby získané na území České republiky a Německa, leč toliko pro vznik nároku na důchod, ale nepočítá s nimi již při výpočtu jeho teoretické výše, ze které se vypočítává tzv. skutečná výše. Poukázala na skutečnost, že v roce 2007 jí bylo doručeno oznámení, že na účet obdrží doplatek důchodu za období let 2000-2006 ve výši 172.544,-Kč. Snažila se zjistit, jakým způsobem se žalovaná k této částce dostala a výsledkem byla exekuce výše uvedené částky nařízením Okresním soudem v Havlíčkově Brodě v roce 2008 pod č.j. 27 E 7/2008-3 s tím, že se nakonec jednalo o přeplatek. Při jednání soudu žalobkyně doložila několik kopií dokladů, které jsou součástí správního spisu a týkají se jak exekučního řízení vedeného u Okresního soudu v Havlíčkově Brodě, tak formuláře E 205 vyplněného německým nositelem pojištění. Nadále žalované vytýkala, že nebyly řádně vyplněny e-formuláře. Diskriminaci své osoby spatřovala v tom, že rozhodné období pro výpočet důchodu je limitováno a počíná rokem 1986 a to jak pro výpočet důchodu českého, tak i zahraničního. Trvala proto na zrušení rozhodnutí žalované s tím, aby bylo vyhověno jejím žalobním námitkám. Specifikací nákladů spojených s řízením se zavázala zaslat soudu písemně.

Na námitky žalobkyně reagovala žalovaná odkazem na správnost svého postupu tak, jak je popsáno v odůvodnění napadeného rozhodnutí. K otázce exekuce objasnila, že původní výše doplatku byla následně vyhodnocena jako přeplatek (administrativní pochybení) a byla vydána v lednu a února 2007 k této otázce dvě rozhodnutí, na jejichž obsah žalobkyně soudní cestou podáním žaloby nereagovala.

Potvrdila, že evropská nařízení mají přednost před vnitrostátní úpravou, nicméně s odkazem na čl. 55 a čl. 56 Nařízení 883/2004 se lze jednoznačně vrátit do české právní úpravy, konkrétně k § 15 a § 18 ZDP. Poukázala, že z předloženého formuláře E 205 nelze pro žalobkyni ničeho vytěžit, neboť je na něm německou stranou potvrzena toliko péče o děti či doba nezaměstnanosti (poznámka soudu - formulář měla žalovaná při rozhodování k dispozici). Z tohoto důvodu nelze, jak se žalobkyně domnívá, dosadit fiktivní výdělků i za německé doby pojištění. Setrvala na správnosti rozhodnutí a žalobu považovala za nedůvodnou.

K jednotlivým žalobním námitkám se dle přesvědčení krajského soudu žalovaná jasně a přesvědčivě vyjádřila v přezkoumávaném rozhodnutí, krajský soud se s jejím stanoviskem ztotožnil, a proto na odůvodnění napadeného rozhodnutí se svým níže připojeným dovysvětlením odkazuje. Pro tento postoj nalézá oporu např. v rozsudku Nejvyššího správního soudu v Brně ze dne 27. 7. 2007, čj. 8 Afs 75/2005-130: „*I. Je-li rozhodnutí žalovaného správního orgánu řádně odůvodněno, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, je přípustné, aby si krajský soud správné závěry se souhlasnou poznámkou osvojil.*“

1) Otázka namítané exekuce nesouvisí s projednávanou žalobou, v tomto ohledu proběhlo a probíhá samostatné řízení před občansko-právním a exekučním soudem. Co se týče žalobkyní zmiňovaného doplatku v částce 3.953,-Kč, který neobdržela (doplatek za započtení doby pojištění za devátou třídu), tak o danou částku byla usnesením Okresního soudu v Havlíčkově Brodě ze dne 3. září 2010 č. j. 26 E 67/2010-14 ponížena pohledávka ČSSZ vůči žalobkyni. Tato informace je nad rámec projednávané věci, protože v případě oprávněného nároku by se musela domáhat žalobkyně její úhrady vůči ČSSZ samostatnou žalobou.

2) K námitce ohledně e-formulářů, které s ní měla dle přesvědčení žalobkyně vyplnit žalovaná, je k dispozici reakce žalované v jejím stanovisku ze dne 25. 3. 2011. Krajský soud ji v odůvodnění svého rozhodnutí zaznamenal a plně na ni odkazuje.

3) K otázce péče o děti žalobkyně požadovala, aby péči o děti započtl německý nositel pojištění, na jehož území se děti narodily, resp. byla vykonávána péče o ně. V případě žalobkyně byla žádost o přiznání starobního důchodu podle § 31 ZDP uplatněna dne 21. 1. 2000 s tím, že žalobkyně požadovala přiznání dávky od 22. 1. 2000.

K tomuto dni nebyla Česká republika vázána ani Smlouvou mezi Českou republikou a Spolkovou republikou Německo o sociálním zabezpečení publikovanou sdělením Ministerstva zahraničních věcí pod č. 94/2002 Sb.m.s ani Nařízením 1408/71 ani Nařízením 574/72. Posuzování otázek nároku, výše a výplaty starobního důchodu proto plně podléhalo pravidlům obsaženým ve vnitrostátních předpisech, zejména pak v ZDP. Při řešení otázky hodnocení péče o děti proto žalovaná logicky vycházela z ustanovení obsažených zejména v § 13 odst. 2 ZDP, § 9 dst. 1 písm. e)

a § 11 písm. a) zák.č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění platném před 1. 1. 1996 (ZSZ). Nejprve citované ustanovení obsahuje pravidlo o hodnocení náhradních dob získaných před účinností ZDP. Uvádí se v něm, že za náhradní dobu pojištění se považují též náhradní doby získané před 1. 1. 1996 podle předpisů platných před tímto dnem. Citované přechodné ustanovení v souvislosti s řešením otázky hodnocení náhradních dob před 1. 1. 1996 odkazuje na dřívější úpravu, která se předmětnou problematikou zabývá právě ve zmíněných ustanovení ZSZ. Podle prvního z nich je doba péče o dítě definována jako tzv. náhradní doba a podle druhé se náhradní doba péče o dítě hodnotí pro vznik a výši nároku na důchod i tehdy, byla-li získána v cizině, pokud jde o československého státního občana.

V čs. právních předpisech je jako náhradní doba pojištění hodnocena doba péče o dítě do čtyř let věku (§ 5 odst. 1 písm. r) ZDP. Není tedy na libovůli ČSSZ, aby v určitých případech tuto dobu započítala a v případech jiných, tak jak si představuje žalobkyně, danou dobu nezohlednila. Při splnění zákonných podmínek se zhodnotí doba péče o děti bez ohledu ke skutkovému zjištění na jakém státním území byla péče poskytována. Teprve u jednání žalobkyně zmínila, že v době, která je žalovanou uvažována jako doba péče o nezl. děti měla vykonávat zaměstnání a nezl. děti nechávala hlídat. Takováto skutečnost ovšem nevyplývá z formuláře E 205 D potvrzeného německým nositelem pojištění. Ten na něm potvrdil toliko dobu péče o děti a dobu nezaměstnanosti.

4) Zásadní námitka žalobkyně plynoucí ze žaloby a rozvedená u jednání je ta, že ČSSZ nezohlednila všechny doby pojištění žalobkyně získané jak na území ČR, tak na území Německa a to jak pro nárok na důchod, tak i pro výpočet výše důchodu. Tím namítla nesprávnou aplikaci žalované ve vztahu k čl. 46 odst. 2 písm. a) Nařízení 1408/1971.

K této námitce krajský soud připomíná, že žalovaná je povinna vypočítat výši důchodu výhradně podle čs. právních předpisů, tj. tzv. plný nebo-li „solo“ důchod. Tato skutečnost vyplývá z čl. 46 odst. 1 písm. a) citovaného Nařízení. Takto žalovaná mohla postupovat proto, že žalobkyně získala na území ČR celkem 32 let doby pojištění, tzn. 11781 dnů. Tuto skutečnost žalobkyně nesporeovala. Přičemž pro vznik nároku na starobní důchod dle výlučně čs. předpisů je zapotřebí vykázat 25 let doby pojištění (§ 29 odst. 1 písm. a) ZDP – vztahující se na případ žalobkyně).

Poté je žalovaná rovněž povinna vypočítat tzv. teoretickou výši dávky (čl. 46 odst. 2 písm. 2a Nařízení) za předpokladu, že by všechny doby pojištění, k nimž lze přihlížet a které byly oznámeny zahraničním nositelem pojištění, by bylo možné považovat za doby pojištění získané podle čs. právních předpisů. Žalovaná takto postupovala, vycházela při stanovení vzniku nároku z 36 let doby pojištění (tj. 13322 dní), které žalobkyně získala na území obou států, což žalobkyně opět nesporeovala.

Následně žalovaná určí skutečnou výši dávky (tzv. dílčí důchod) na základě teoretické výše důchodu podle poměru délky dob pojištění podle čs. právních předpisů k celkové délce dob pojištění podle předpisů českých i německých (jak při výpočtu žalovaná postupovala, je vyjádřeno v jejím rozhodnutí). Jinak řečeno

výsledná teoretická výše důchodu se dílčí tzn. sníží se tak, aby odpovídala poměru délky dob pojištění získaných podle čs. právních předpisů ke dni, od něhož se důchod přiznává k celkové době pojištění získané ve všech státech, ve kterých žadatel získal doby pojištění. Poté se tento dílčí důchod porovná s tzv. plným („solo“) důchodem a přizná se žadateli vyšší částka důchodu.

Žalobkyně namítla, že žalovaná pochybila v tom, že při stanovení výše obou důchodů vycházela ze stejného výpočtového základu a to 3.294,-Kč, ke kterému dle přesvědčení žalobkyně došla na základě zhodnocení toliko českých dob pojištění. V tomto směru lze bez pochybností odkázat na rozhodnutí žalované o námitkách ze dne 27. 12. 2010, kde se při výpočtu tzv. teoretické výše důchodu vychází z 36 roků doby pojištění, tedy z celkové doby pojištění získané žalobkyní na území obou států.

Výpočet dílčího důchodu podle čl. 46 odst. 2 Nařízení 1408/71 s tím, že osobní vyměřovací základ by byl stanoven podle čl. 47 odst. 1 písm. d) citovaného Nařízení (tj. za doby pojištění získané podle německých právních předpisů dosadit průměrný indexovaný výdělek, který se určí z vyměřovacích základů získaných a započítávaných podle čs. právních předpisů) nelze provést, neboť v rozhodném období pro stanovení osobního vyměřovacího základu získala žalobkyně podle německých právních předpisů pouze dobu nezaměstnanosti a za tuto dobu nelze dosadit průměrný indexovaný výdělek (průměrný indexovaný výdělek lze dosadit pouze za doby výdělečné činnosti). S přihlédnutím k námitce žalobkyně, že žalovaná při výpočtu výše obou důchodů vycházela z rozhodného období počínaje rokem 1986, tedy podle zák. č. 155/95 Sb. je možné následující: z čl. 56 odst. 1 písm. c), i) a ii) Nařízení 883/2004 vyplývá, že stanoví-li právní předpisy členského státu, že dávky mají být vypočítány na základě příjmů, příslušná instituce určí základ pro výpočet dávek. Vzhledem k tomu, že koordinační nařízení nestanoví způsob, jakým má být určen základ pro výpočet dávek, nezbyvá, než-li aplikovat postup upravený v českých předpisech, konkrétně v § 15 (jakým způsobem se vypočítá osobní vyměřovací základ) a § 18 (stanovení rozhodného období) ZDP. Koordinační nařízení ponechávají národní sociální systémy a předpisy beze změn, pouze nahrazují ta národní pravidla, která jsou pro migrujícího pracovníka nevýhodná.

Při srovnávacím výpočtu dílčího důchodu byl aplikován čl. 15 odst. 1 písm. d) Nařízení 574/72 a to tak, že při výpočtu dílčího důchodu dle čl. 46 odst. 2 Nařízení 1408/71 byla hodnocena přednostně německá náhradní doba pojištění před českou náhradní dobou pojištění, tj. před péčí o dítě. Česká péče o dítě byla hodnocena pouze v dobách, které nejsou pokryty německou náhradní dobou pojištění, neboť čs. právní předpisy v případě výše uvedeném zápočet doby péče o dítě v cizině umožňují. Proto při dílčení teoretické výše důchodu se při stanovení poměrů české doby pojištění k celkové době pojištění vychází z porovnání 25 let doby pojištění v ČR, tzn. 9428 dnů (nikoli z 32 let doby pojištění hodnocených pro výpočet „solo“ důchodu) vůči 36 letům, tj. 13322 dnů pojištění získaných na území obou států.

Krajský soud z důvodů výše vysvětlených neshledal v rozhodnutí žalované pochybení, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s.r.s.).

Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 a odst. 2 s.ř.s. Žalobkyně nebyla v řízení o žalobě úspěšná a žalované toto právo nepřísluší ze zákona.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové 23. března 2012

JUDr. Marcela Sedmíková, v.r.
samosoudkyně